

Research Paper

Evaluating the role of good urban governance on sustainable tourism in Zagros cities with emphasis on Poldakhtar city

Sajjad Bazvand ^{a,*}, Mohammad Karim Raesi ^b

^{a*}Assistant Professor, Socio-Economic Research Department, Agricultural and Natural Resources Research and Education Center Lorestan, Khorramabad, Iran

^bAssistant Professor, Department of Geography, Payam Noor University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 24 July 2023;

Accepted: 10 December 2023;

Available online 03 February 2025

Keywords:

Governance, good urban governance, tourism, sustainable tourism, Poldakhtar city.

ABSTRACT

Today, good urban governance is mentioned as the most effective, least costly and most sustainable way of applying urban management that can be used optimally in sustainable urban tourism. The purpose of this article is to evaluate the role of good urban governance on sustainable tourism in Zagros cities with emphasis on Poldakhtar city. This research is applied in terms of purpose and in terms of nature and method of descriptive-analytical work, which has been done in two ways: library study and field survey. The statistical population of the study consists of citizens of Poldakhtar city, which according to the 2016 census, the population of these three villages was 26,352 people. Cochran's formula was used to select the sample size by which 379 people were selected as a simple random sample size. One-sample t-test and multivariate regression test were used for the analysis. The results of t-test of the status of indicators of good urban governance showed that participation index equal to 3.355, effectiveness and efficiency equal to 3.106, transparency equal to 3.207, accountability equal to 3.156, consensus equal to 3.178, justice equal to 3.111 and regularity equal to 3.158 are all considered desirable. In the study of sustainable tourism, the test results showed that the economic index with an average of 3.254, social index with an average of 3.332 and environmental index with an average of 3.231 are in the desired situation. The results of multivariate regression also showed that the participation index with a beta coefficient of 0.387 has the greatest impact on sustainable tourism in Poldakhtar. Also, regularity index with a beta coefficient of 0.323, justice with a beta coefficient of 0.301, accountability with a beta coefficient of 0.265, effectiveness and efficiency with a beta coefficient of 0.217, transparency with a beta coefficient of 0.176 and consensus Buildings with a beta value of 0.134 are in the next ranks of the most influential indicators. The final results of the research indicate that good urban governance in the city of Pol-e-Dokhtar requires a strong will and political determination at the highest levels of government in order to fundamentally and fundamentally implement the causes of sustainable tourism in this city.

1. Introduction

Tourism is known as one of the most important economic sectors in major countries of the world. According to the report of the World Travel and Tourism Council (2020), in 2018, the travel and tourism sector grew by 3.9 percent, outpacing the global economy (3.2 percent) for the eighth consecutive year. Over the past 5 years, one in

five jobs have been created by the sector, making travel and tourism the best partner for governments to create jobs. Therefore, tourism, as one of the largest economic sectors in the world, supports one out of every 10 jobs (319 million) worldwide and accounts for 10.4% of the global GDP. Tourism policy is a product of a very complex process and is related to various aspects.

*Corresponding Author.

Email Adresses: S.bazvand@areeo.ac.ir (M. Bazvand), pnuraesi@yahoo.com (M. k. Raesi)

To cite this article:

Bazvand, S., Raesi, M.k. (2025). Evaluating the role of good urban governance on sustainable tourism in Zagros cities with emphasis on Poldakhtar city. *Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas*, 5 (20), 93-110.

Doi: 10.22034/gsma.2025.722015

The complexity of tourism is caused by significant changes at the local, national and international levels. In the context of this important change, the tourism policy environment has become a strategic medium for governments to market their tourism potential.

2. Methodology

This research is applied in terms of its purpose and descriptive-analytical in terms of the nature and method of carrying out the work, which was carried out by two methods of library study and field survey. In the descriptive study section, the library method has the main application because the theoretical foundations of research and research on the subject of research can only be done by reviewing existing and documented studies and researches. It is also possible to know and be aware of the current situation of the studied area by describing what is there. After collecting enough information through the library study, the next step of the research was started with the questionnaire tool. In this section, after designing the questionnaire required for data collection, it was distributed among the local people and the required information was collected. This section includes the main foundation of the research. Everything obtained in the first step was used to analyze the data obtained from the questionnaire. The statistical population of the research consists of the citizens of Poldakhtar city, which according to the census of 2015, the population of these three villages was 26352 people. To select the sample size, Cochran's formula was used, by which 379 people were selected as the sample size in a simple random manner. In order to collect information and research data, a researcher-made questionnaire was used. The face validity of the questionnaire was confirmed by the professors and experts after numerous checks and fixing its defects, and its reliability was calculated by Cronbach's alpha of 0.84. In order to measure good urban governance, indicators of participation, effectiveness and efficiency, transparency, accountability, consensus building, justice and legality have been used, and for sustainable urban tourism, economic, social and environmental indicators have been used. One-sample t-test and multivariate regression test were used to analyze the results.

3. Results

The obtained findings have been analyzed in two ways, descriptive and inferential. First, the

descriptive findings were examined and then the inferential findings were examined. Based on the results obtained from the descriptive findings, 63% of the respondents were men and 37% were women. In terms of marital status, 56% of respondents are married and 44% are single. In terms of age, the highest frequency is assigned to the age group of 31 to 40 years with 37% of the frequency. In terms of employment, the highest percentage is assigned to the free job group with 34%. Also, in terms of the amount of income, the most frequency belongs to the income group of 4 to 6 million Tomans per month with 24%.4.

Discussion

Today's cities face many problems and dilemmas, which can only be solved through principled and specialized management in the form of good urban governance. The investigations carried out in this study showed that good urban governance in the city of Poldakhtar has been evaluated in a favorable and suitable condition and the citizens are relatively satisfied in this regard. Therefore, it can be expected that good governance will solve many problems in the city of Poldakhtar. One of the topics that has received a lot of attention in recent years in cities is urban tourism and tourism sustainability. By providing suitable facilities and services to tourists and appropriate advertisements, city managers seek to make maximum use of these capacities for the benefit of their cities by attracting domestic and foreign tourists, especially cities that have high tourism potential.

5. Conclusion

The results of the research in line with the investigation of the sustainable tourism situation in Poldakhtar city showed that tourism has led to a favorable assessment of the economic, social and environmental situation; In a way that the surveys conducted indicate that citizens believe that tourism has increased the income of citizens and has caused employment and reduced unemployment of people and has increased the income of citizens. Also, it has followed the social welfare of the citizens, which has caused the citizens to participate in more educational and cultural activities. It has also increased the security of the citizens and increased the citizens' sense of belonging to their city and improved the quality of life of the citizens. In terms of the environment, tourism has caused the increase and expansion of the urban green space and has led to the beauty of the city.

In examining the effects of good urban governance on sustainable tourism, the results of the research showed that all indicators of good urban governance had a positive and significant impact on sustainable tourism in Poldakhter city, and the participation index had the greatest impact, which shows that it is important that when governance It is good that urban management will be successful if it seeks the participation of citizens in plans and projects related to urban tourism; Because the citizens, with sufficient

knowledge of their city, are more familiar with the existing flaws and shortcomings, and in this regard, they can make accurate and principled decisions and provide detailed advice to the officials. Also, legality index, justice index, accountability index, effectiveness and efficiency index, transparency index and consensus building index are also in the next ranks of the most influential indicators of good urban governance on sustainable tourism.

دانشگاه لرستان

شاپای الکترونیکی: ۲۳۲۵-۲۷۱۷

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی

<http://www.gsma.lu.ac.ir>

مقاله پژوهشی

ارزیابی نقش حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار در شهرهای زاگرس نشین با تأکید بر شهر پلدختر

سجاد بازوند*؛ محمد کریم رئیسی^۲

*استادیار، بخش تحقیقات اقتصادی اجتماعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی لرستان، خرم آباد، ایران.

^۲استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله:

۱۴۰۲/۰۵/۰۲

پذیرش نهایی:

۱۴۰۲/۰۹/۱۹

تاریخ انتشار:

۱۴۰۳/۱۱/۱۵

واژگان کلیدی:

حکمروایی، حکمروایی

خوب شهری، گردشگری،

گردشگری پایدار، شهر

پلدختر.

چکیده

امروزه از حکمروایی خوب شهری به عنوان اثربخش ترین، کم هزینه ترین و پایدارترین شیوه اعمال مدیریت شهری یاد می شود که می توان از آن در گردشگری پایدار شهری استفاده بهینه را برد. هدف مقاله حاضر ارزیابی نقش حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار در شهرهای زاگرس نشین با تأکید بر شهر پلدختر است. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از حیث ماهیت و روش انجام کار توصیفی-تحلیلی است که به دو روش مطالعه کتابخانه ای و پیمایشی میدانی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش را شهروندان شهر پلدختر تشکیل می دهد که براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت این سه روستا ۲۶۳۵۲ نفر بوده است. برای انتخاب حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است که به وسیله آن تعداد ۳۷۹ نفر به عنوان حجم نمونه به صورت تصادفی ساده انتخاب شد. برای تجزیه و تحلیل یافته از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. نتایج آزمون تی از بررسی وضعیت شاخص های حکمروایی خوب شهری نشان داد که شاخص مشارکت برابر با ۳/۳۵۵، اثربخشی و کارآیی برابر با ۳/۱۰۶، شفافیت برابر با ۳/۲۰۷، پاسخگویی برابر با ۳/۱۵۶، اجماع سازی برابر با ۳/۱۷۸، عدالت برابر با ۳/۱۱۱ و قانونمندی برابر با ۳/۱۵۸ همگی مطلوب ارزیابی ده اند. در بررسی وضعیت گردشگری پایدار نتایج آزمون نشان داد که شاخص اقتصادی با میانگین ۳/۲۵۴، شاخص اجتماعی با میانگین ۳/۳۲۲ و شاخص زیست محیطی با میانگین ۳/۲۳۱ در وضعیت مطلوب قرار دارند. نتایج رگرسیون چندمتغیره نیز نشان داد که شاخص مشارکت با مقدار ضریب بتای ۰/۳۸۷ بیشترین تأثیر را بر گردشگری پایدار در شهر پلدختر دارد. همچنین شاخص قانونمندی با مقدار ضریب بتای ۰/۳۲۳، عدالت با مقدار ضریب بتای ۰/۳۰۱، پاسخگویی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۶۵، اثربخشی و کارآیی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۱۷، شفافیت با مقدار ضریب بتای ۰/۱۷۶ و اجماع سازی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۳۴ در رتبه های بعدی تأثیرگذارترین شاخص ها قرار دارند. نتایج نهایی تحقیق گویای این است که حکمروایی خوب شهری در شهر پلدختر نیازمند یک اراده قوی و همچنین عزم سیاسی در رده های بالای حکومت است تا بتواند به صورت اصولی و بنیادی موجبات گردشگری پایدار را در این شهر پیاده سازد.

۱. مقدمه

جهانی سفر و گردشگری (۲۰۲۰) در سال ۲۰۱۸، بخش سفر و جهانگردی ۳/۹ درصد رشد داشته است که برای هشتمین سال متوالی از اقتصاد جهانی (۳/۲ درصد) پیشی گرفته است. در طول ۵ سال گذشته،

گردشگری به عنوان یکی از مهم ترین بخش های اقتصادی در کشورهای بزرگ جهان شناخته شده است. بر اساس گزارش شورای

*نویسنده مسئول:

پست الکترونیک نویسنده گان S.bazvand@areeo.ac.ir (س، بازوند)؛ pnuraesi@yahoo.com (م، ک، رئیسی)

نحوه استنادی به مقاله: بازوند، سجاد، رئیسی، محمدکریم (۱۴۰۳). ارزیابی نقش حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار در شهرهای زاگرس نشین با تأکید بر شهر پلدختر. فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی. سال پنجم، شماره ۴ (۲۰)، صص ۹۳-۱۱۰

Doi: 10.22034/gsma.2025.722015

حال و آینده از راه توسعه گردشگری پایدار همراه با مشارکت مردم محلی می‌گردد (Andesta and Roustaei, 2021: 44).

گسترش روزافزون شهرنشینی در سال‌های اخیر در کشور و معضلات و مشکلات ناشی از آن سبب شده تا نیاز شهروندان به گذران اوقات فراغت و تفریح در شهرها روزبه‌روز افزایش یابد. گردشگری شهری نقش کلیدی و بسیار مهم در توسعه شهری دارد؛ چرا که شهرها از پتانسیل بسیار بالایی برای جذب گردشگران برخوردار می‌باشند. شهر پلدختر به دلیل موقعیت جغرافیایی مناسب و قرار گرفتن در مسیر آزادراه پل زال-خرم آباد و نزدیکی به استان خوزستان و داشتن جاذبه‌های گردشگری فراوان سبب شده تا سالانه میزبان گردشگران بسیار زیادی از سراسر کشور به این شهر باشد. این شهر با داشتن جاذبه‌های فراوان پتانسیل آن را دارد که به عنوان یکی از قطب‌های گردشگری استان لرستان تبدیل شود. مدیریت شهری، توسعه پایدار و گردشگری شهری با داشتن ارتباط مستقیم با یکدیگر می‌توانند اثرات مثبت بسیار زیادی را به دنبال داشته باشد که نیازمند حکمروایی خوب شهری است تا بتواند از همه ظرفیت‌های موجود استفاده مطلوب و بهینه نماید و موجب گردشگری پایدار در سطح شهر گردد. بر همین اساس این پژوهش با هدف ارزیابی نقش حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار در شهر پلدختر است. همچنین این پژوهش در پی پاسخ به این سوال است که وضعیت حکمروایی خوب شهری در شهر پلدختر چگونه است؟ و چه تاثیری بر گردشگری پایدار در این شهر دارد؟

در سپتامبر ۲۰۱۵، رهبران جهان بر روی ۱۷ هدف توسعه پایدار (SDGs) برای هدایت توسعه کشورها تا سال ۲۰۳۰ توافق کردند. از آن زمان، ما شاهد تغییر سریع به سمت یک رویکرد توسعه فراگیرتر و سبز در سراسر جهان بوده ایم. در حال حاضر صنعت گردشگری به یکی از بخش‌های اقتصادی با رشد سریع تبدیل شده است. بیش از ۹ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان را تشکیل می‌دهد (Goliath & Romano, 2020: 2). در حال حاضر گردشگری به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی انسان تبدیل شده است. مشکلات جهانی و تهدیدهای تروریستی نمی‌توانند میل و اشتیاق به سفر را از بین ببرند. در سال ۲۰۱۹، حدود ۱/۴ میلیارد نفر از جمعیت کره زمین در جهان مسافرت کردند. به منظور کاهش اثرات منفی گردشگری، سازمان جهانی گردشگری سازمان ملل متحد (UNWTO) سال ۲۰۱۷ را سال گردشگری پایدار اعلام کرد و از همه مردم جهان دعوت کرد تا با رعایت اصول گردشگری پایدار به سفر بروند و به جوامع محلی روی آورند (Yong et al., 2021: 36).

از هر پنج شغل، یک شغل توسط این بخش ایجاد شده است، که سفر و گردشگری را به بهترین شریک برای دولت‌ها برای ایجاد اشتغال تبدیل کرده است. بنابراین، گردشگری به عنوان یکی از بزرگترین بخش‌های اقتصادی جهان، از هر ۱۰ شغل (۳۱۹ میلیون) در سراسر جهان یک شغل را پشتیبانی می‌کند و ۱۰/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی را به خود اختصاص داده است (Streamikine, 2020: 260). سیاست گردشگری محصول فرآیند بسیار پیچیده‌ای است و به جنبه‌های مختلفی مرتبط است. پیچیدگی گردشگری ناشی از تغییرات قابل توجه در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی است. در چارچوب این تغییر مهم، محیط سیاست‌گذاری گردشگری به یک رسانه استراتژیک برای دولت‌ها تبدیل شده است تا پتانسیل گردشگری خود را به بازار عرضه کند (Permana et al., 2020: 2). در این شرایط سیاست گردشگری در توسعه گردشگری بسیار استراتژیک و ضروری می‌شود (Panzabekova, 2018: 83). یکی از ذینفعانی که نقش مهمی دارد، درک خوب دولت در برنامه‌ریزی و اجرای همه برنامه‌ریزی‌های گردشگری به طور مداوم و پایدار است. دولت مطمئناً توجه خواهد کرد و تضمین خواهد کرد که توسعه گردشگری در عین کاهش اثرات اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی مفید خواهد بود. از سوی دیگر، فعالان تجاری سودگرا نمی‌توانند اقداماتی را که باید انجام دهند تنظیم کنند، اما دولت می‌تواند آنچه را که نمی‌توانند انجام دهند، از طریق سیاست‌ها و مقررات تنظیم کند (Mardiatno et al., 2020: 2).

مداخله دولت در توسعه گردشگری می‌تواند با اجرای چندین ابزار سیاستی انجام شود که می‌توان از آن برای کنترل و ایجاد انگیزه در توسعه گردشگری پایدار استفاده کرد، مانند؛ مقررات استفاده از زمین، محدود کردن دسترسی گردشگران به مناطق مستعد آسیب، حفاظت از فرهنگ محلی، هدایت رفتار گردشگران دوستدار محیط زیست، محدود کردن استفاده از انرژی، حفظ منابع طبیعی کمیاب، کاهش آلودگی و ایجاد انگیزه برای توسعه زیرساخت‌ها که همچنین به نفع میزبانان مانند سیستم‌های حمل و نقل، حفاظت، فضای سبز شهری و پارک‌های ملی است (Rizal et al., 2021: 895). در راستای تحقق توسعه گردشگری پایدار حکمروایی خوب شهری یکی از ضروریات است (Bigpour et al., 2021: 2). منظور از حکمروایی فرآیندهای تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری و اجرای تمهیدات توسعه‌ای چه در بخش عمومی و چه در بخش خصوصی و غیر دولتی است (Arbabi Sabzevari and Qasimpour, 2021: 3). حکمروایی خوب شهری موجب حفظ تعادل بین نیازهای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی

مصرف پایدار باید توسط بخش گردشگری ترویج شود تا به توسعه پایدار مقاصد گردشگری کمک کند (Paulauskienė, 2017: 100).

انتخاب یک ابزار سیاست گذاری در صورتی بسیار تعیین کننده خواهد بود که مبتنی بر مطالعه جامع اهدافی باشد که باید به کارآمدترین شکل ممکن به آن دست یافت، نه بر اساس مطالعه‌ای جزئی و ناقص (Mohammadi De Cheshmeh, 2021: 108). در حال حاضر مسائل در حال توسعه در خصوص برنامه ریزی گردشگری بر جنبه های فنی تاکید دارد، هر چند این یک مشکل سیاسی مربوط به تنظیم کلیه مولفه های گردشگری موجود در راستای گردشگری پایدار است (Long et al., 2019: 518). نقش سیاست گذاران در تعیین سیاست های گردشگری که برای توسعه گردشگری پایدار اتخاذ خواهد شد، حیاتی است. به همین دلیل، درک درستی از مفهوم برنامه ریزی خوب گردشگری برای سیاست گذاران ضروری است. بدون برنامه ریزی جامع، توسعه گردشگری می تواند به طور پایدار انجام شود. در حال حاضر، برنامه ریزی توسعه هنوز در هر بخش فعالیت فرعی وجود دارد. توسعه گردشگری پایدار نیز به عنوان چشم انداز توسعه گردشگری هر منطقه پذیرفته شده است (Aktymbayeva et al., 2020: 71). سیاست گردشگری به طور کلی به عنوان بخشی از سیاست اقتصادی در نظر گرفته می شود. سیاست اقتصادی به ساختار و رشد اقتصاد می پردازد که معمولاً در برنامه ریزی گردشگری متجلی می شود. برخی از عوامل حیاتی که به سیاست های اقتصادی مربوط می شوند عبارتند از: اشتغال، سرمایه گذاری، مالی، صنعت و تجارت (Goliath-Lodik and Yekla, 2020: 1529).

میلر و هدلی (۲۰۰۵) و واگنر و همکاران (۲۰۱۱) توضیح دادند که تدوین سیاست های گردشگری یک مسئولیت اساسی است که دولت ها باید برای توسعه یا حفظ گردشگری به عنوان بخشی جدایی ناپذیر از اقتصاد انجام دهند. این خط مشی عموماً به یک طرح کلی و سطح بالا اشاره دارد که شامل اهداف و رویه ها می شود. به همین دلیل، خط مشی عمومی به نتیجه مطلوب دولت و روش های دستیابی به این نتایج توجه می کند. سیاست ها شامل اهداف و استراتژی هایی است که دولت در مورد گردشگری، توسعه اقتصادی، مشاغل، روابط سیاسی یا ترکیبی از این سه اتخاذ کرده است. بنابراین، مشارکت بخش عمومی در تعیین سیاست گردشگری حیاتی است (Mardiatno, 2020: 2). Trip et al., 2021، بیان می کنند که محدوده سیاست ملی گردشگری به ابزاری تبلیغاتی برای جذب بازدید گردشگران تبدیل شده است. تمام

گردشگری تأثیرات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی بسیار زیادی در دنیای مدرن دارد، بنابراین توسعه این بخش با هر سه بعد ذکر شده پایداری مرتبط است. از آنجایی که اقتصاد جهانی، فرآیندهای توسعه اجتماعی و فناوری هنوز در حال گسترش است، تحلیل اشکال جدید و خاص موجود در تجارت در گردشگری نیز برای دستیابی به توسعه پایدار گردشگری ضروری است (Agersi, 2018: 3).

مفهوم توسعه گردشگری پایدار به عنوان مطلوب جهانی در سیاست ظاهر شده است و هدف آن هدایت گردشگری آینده پایدار است (López-Gay et al., 2020: 2). بنابراین، مسائل توسعه گردشگری- پایدار از طریق افزایش نوآوری ها در تمام زمینه های مرتبط با عملیات تجاری، ارتباط تنگاتنگی با رقابت پذیری دارد. علاوه بر این، گردشگری به عنوان یک تجارت توصیف می شود که با تنوع زیاد، یکپارچگی و برنامه ریزی چندگانه متمایز می شود. به طور دقیق، اتصال بزرگ اجزای ساختاری، شکل دادن به تجارت گردشگری، پیش فرض هایی را برای شرکت های ارائه دهنده خدمات گردشگری فراهم می کند تا در اجرای نوآوری ها همکاری کنند (Kangwa, 2017: 210). دیدگاه های جدیدی از توسعه پایدار گردشگری از نظر محصولات و خدمات، با تمرکز بر انواع گردشگری جدید و بخش های جداگانه مصرف کنندگان، تمرکز بر سالمندان و معلولان و همچنین خدمات گردشگری سبز وجود دارد. در طول دو دهه اخیر، با توجه به جهانی شدن، گردشگری در دسترس بسیاری از مردم به ویژه طبقه متوسط قرار گرفته است و در نتیجه صنعت گردشگری به یکی از بزرگترین رشته های صنعتی در جهان تبدیل شده است (Paulauskienė, 2017: 100).

اصطلاح گردشگری سبز عمدتاً به گردشگری مرتبط است که به مسائل زیست محیطی گردشگری می پردازد. تحقیقات سال ۲۰۱۸ فاش کرد که گردشگری به میزان ۸ درصد در میزان انتشار دی اکسید کربن در جهان نقش دارد. بنابراین اهمیت گردشگری پایدار در حال حاضر از بیشترین اهمیت برخوردار است. در نتیجه، چندین دستورالعمل آینده برای توسعه گردشگری پایدار، شاخص های اصلی زیست محیطی را برای بخش گردشگری از جمله کاهش تغییرات آب و هوا، کاهش آلودگی، استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، دفع زباله و غیره ارائه می کند (Rosalina et al., 2021: 135). از آنجایی که خدمات گردشگری بر مناطق میزبان از جمله تأثیرات بر محیط محلی، جوامع میزبان و توسعه فرصت های شغلی تأثیر دارد، صنعت گردشگری پیامدهای مهمی برای توسعه پایدار مقاصد گردشگری دارد. شیوه های

بنابراین حکمروایی شهری را می‌توان روندی دانست که براساس کنش متقابل میان سازمان‌ها و نهادهای رسمی اداره شهر از یک سو و سازمان‌های مردمی و تشکل‌های جامعه مدنی از سوی دیگر بوجود می‌آید (Mohammadi et al., 2021: 363). در زمینه گردشگری نیز حکمروایی خوب شهری می‌تواند با برنامه‌ریزی اصولی و تخصصی و با مشارکت مردم محلی اقداماتی مهمی در راستای جذب گردشگران نماید و همچنین تمهیداتی در راستای گردشگری پایدار شهری انجام دهد که علاوه بر جذب گردشگران به شهر موجب حفظ و نگهداری بیشتر از مکان‌های گردشگری پذیر به خصوص اماکن تاریخی و فرهنگی در شهرها شود (Kazhemian et al., 2021: 57).

بیگ‌پور و همکاران (۱۴۰۰) به بررسی و ارزیابی نقش مدیریت شهری در توسعه پایدار گردشگری در شهر تهران پرداختند و چنین نتیجه گرفتند که وضعیت اجرایی مدیریت شهری و گردشگری پایدار در شهر تهران در حد متوسط است و مدیریت شهری بر گردشگری پایدار شهر تهران تاثیر مثبت و معناداری دارد. Sajjadi et al (2017) در مطالعه‌ای نقش مدیریت شهری را در توسعه پایدار گردشگری ساحلی از نگاه جامعه‌میزبان مورد ارزیابی قرار دادند و به این نتیجه دست یافتند که مدیریت شهری اثرات مثبتی بر توسعه گردشگری ساحلی در شهر بوشهر داشته است و یکی از مهم‌ترین کارکردهای آن، ارائه امکانات و زیرساخت‌های اولیه در ساحل بوده است که باعث رضایت گردشگران شده است. Agha Alikhani et al (2017) به بررسی نقش مدیریت شهری در توسعه پایدار گردشگری شهری در شهر رامسر پرداختند. اطلاعات یدست آمده با استفاده از روش دلفی و تکنیک تاپسیس تحلیل نموده و در نتیجه به رتبه بندی معیارها پرداخته شده که نقش مدیریت شهری در برقراری تعامل استفاده از جاذبه‌های طبیعی و انسان ساخت با کسب امتیاز ۰/۶۵۴ توانسته است در صدر معیارهای مورد بررسی قرار بگیرد. Aminian et al (2016) در مطالعه‌ای به بررسی وضعیت ارزیابی شاخص‌های حکمروایی مطلوب در توسعه گردشگری شهری در شهر تهران پرداختند. نتایج حاصل حاکی از آن بودند که از میان ده شاخص در نظر گرفته شده، شاخص بازاریابی، به عنوان مهم‌ترین شاخص حکمروایی مطلوب در گردشگری شهری، از دیدگاه پاسخ‌دهندگان مورد شناسایی قرار گرفت.

Brokaj (2021) به بررسی نقش دولت محلی در توسعه گردشگری پایدار یک مقصد پرداخت. نتایج این مطالعه به این واقعیت اشاره می‌کند که طیف گسترده‌ای از عوامل وجود دارد که صنعت گردشگری ولورا را از اتخاذ شیوه‌های گردشگری پایدارتر محدود می‌کند. همه این

سیاست‌های اتخاذ شده برای تلاش برای بهبود تصویر یک مقصد گردشگری است. در دهه گذشته، تعاون و همکاری بین نهادهای دولتی و خصوصی قوی تر شده است. سیاست‌های توسعه گردشگری باید توسط بخش خصوصی و همچنین بخش دولتی اجرا شود. به همین دلیل، هم افزایی بین دولت، کارآفرینان و جامعه در برنامه ریزی و توسعه گردشگری ضروری است (Trip et al., 2021: 141). باتلر معتقد است که گردشگری پایدار عمدتاً به پایداری خود مفهوم گردشگری با تاکید بر جوامع بومی و میزبان می‌پردازد. به اعتقاد باتلر گردشگری پایدار بیش از هر چیز در گرو اهمیت دادن گردشگران و ساکنان محلی به محیط‌ها و جاذبه‌های طبیعی گردشگری است (Sajjadi et al., 2017: 6). دولت، بخش خصوصی و جامعه باید این خصوصیت را داشته باشند که کاری سازنده در مورد سیاست گردشگری انجام دهند. موفقیت یک فرصت و در عین حال یک تعهد برای ایجاد، اجرا و حفظ یک سیاست خوب است. مهمترین چیز، هماهنگی با بخش خصوصی و دولت برای جلوگیری از نگرانی در مورد رفاه عمومی است (Aktymbayeva et al., 2020: 71).

از سوی دیگر دولت‌ها به صورت مدیریت محلی در شهرها ایفای نقش می‌کنند که در قالب حکمروایی خوب شهری می‌توان از آن یاد کرد. حکمروایی خوب شهری در سایر مسائل شهری می‌تواند اثرات چشمگیری داشته باشد که موجب رشد و توسعه پایدار شهرها شوند (Sajjadi et al., 2017: 2). برخلاف مدیریت شهری حکمروایی شهری، روندی مدیریتی است که به اتخاذ و حفظ زیربناها و خدمات شهری می‌پردازد. حکمروایی شهری روندی کاملاً سیاسی در نظر گرفته می‌شود (Ghasemi et al., 2021: 643). حکمروایی شهری عبارت است از مجموع روش‌های برنامه‌ریزی و مدیریت عمومی شهر از سوی افراد، نهادهای عمومی و نهادهای خصوصی و نیز فرآیند مستمری است که از آن طریق، منافع متضاد یا متعارض با یکدیگر همراه شده و زمینه همکاری و کنش متقابل فراهم می‌آید (Mahmoudnia et al., 2021: 143). برایان مک لالین نخستین نظریه‌پرداز است که در سال ۱۹۷۳ حکمروایی شهری را مطرح ساخته است. به لحاظ تاریخی حکمروایی به اندازه تمدن بشری قدمت دارد و بسته به سطح آن (ملی، منطقه‌ای و محلی) مجموعه‌ای از بازیگران رسمی و غیررسمی را که بر جریان تصمیم‌گیری تاثیر گذار هستند دربر می‌گیرد (Sorooshan et al., 2022: 415). مک کینلی حکمروایی را مجموعه روندهایی می‌داند که هر اجتماع از طریق آن درباره آینده مطلوب خود تصمیم‌گیری می‌کند و در جستجوی آن است (Biruti et al., 2021: 82).

جمع آوری داده بین مردم محلی توزیع و اطلاعات مورد نیاز جمع آوری شد. این بخش شالوده اصلی تحقیق را شامل می شود. هرآنچه در گام نخست بدست آمد جهت تحلیل داده های بدست آمده از پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفته شد. جامعه آماری پژوهش را شهروندان شهر پلدختر تشکیل می دهد که براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت این سه روستا ۲۶۳۵۲ نفر بوده است. برای انتخاب حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است که به وسیله آن تعداد ۳۷۹ نفر به عنوان حجم نمونه به صورت تصادفی ساده انتخاب شد. به منظور گردآوری اطلاعات و داده های تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. رویی صوری پرسشنامه پس از بررسی های متعدد و رفع ایرادات آن توسط اساتید و کارشناسان تایید شد و پایایی آن توسط آلفای کرونباخ ۰/۸۴ محاسبه شده است. به منظور سنجش حکمروایی خوب شهری از شاخص های مشارکت، اثربخشی و کارآیی، شفافیت، پاسخگویی، اجماع سازی، عدالت و قانونمندی و برای گردشگری پایدار شهری از شاخص های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی استفاده شده است (جدول ۱). برای تجزیه و تحلیل یافته از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است.

عوامل نقش مهمی در تحقق اقدامات همه ذینفعان در رابطه با اصول گردشگری پایدار دارند. Nguyen (2021) در مطالعه ای که در کشور ویتنام انجام داد به بررسی عملکرد حکمروایی خوب محلی در بهبود گردشگری پرداخت. با تجزیه و تحلیل بیش از سه هزار شرکت گردشگری در ویتنام در سال ۲۰۱۸ با استفاده از تکنیک متغیر انبساطی برای کنترل درون زایی، شواهدی برای حمایت از عملکرد U شکل پیدا کرد. همچنین، مشخص شد که اثر U شکل بر گردشگران ورودی خارجی قوی تر از گردشگران داخلی است.

۲. روش تحقیق

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از حیث ماهیت و روش انجام کار توصیفی-تحلیلی است که به دو روش مطالعه کتابخانه ای و پیمایشی میدانی انجام شده است. در بخش مطالعه توصیفی روش کتابخانه ای کاربرد اصلی را دارد زیرا مبانی نظری تحقیق و اشراف بر موضوع پژوهش تنها با مرور مطالعات و تحقیقات انجام گرفته موجود و مستند امکان پذیر است. همچنین شناخت و آگاهی از وضعیت موجود منطقه مورد مطالعه نیز با توصیف آنچه وجود دارد ممکن می باشد. پس از جمع آوری اطلاعات کافی از طریق مطالعه کتابخانه ای گام بعدی پژوهش با ابزار پرسشنامه آغاز شد. در این بخش پس از طراحی پرسشنامه مورد نیاز جهت

جدول ۱. شاخص ها و متغیرها و گویه های پژوهش

متغیرها	شاخص	گویه
حکمروایی خوب شهری	مشارکت	نظرخواهی از شهروندان در فرایند تهیه و اجرای طرح های توسعه شهری، ها نقش مردم در اجرای طرح ی توسعه شهری، مسئولیت پذیری شهروندان در تهیه و اجرای طرح های توسعه شهری، تمایل به کمک به مسئولان در تهیه و اجرای طرح های توسعه شهری
	اثربخشی و کارآیی	حفاظت از محیط زیست در اجرای طرحها، رضایت شهروندان از خدمات شهری، منطقی بودن مدت زمان اجرای طرح های شهری، منطقی بودن هزینه های اجرایی طرح ها، رضایت از خدمات ارائه شده توسط شهرداری
	شفافیت	اطلاع رسانی درباره کارهای عمرانی و رفاهی شهر، اطلاع ها رسانی درباره جزئیات و هزینه های طرح ها و برنامه توسعه شهری، دسترسی به اطلاعات شهری، مشخص بودن مسئولیت ها، نظارتها، قراردادهای و مناقصه ها
	پاسخگویی	تسهیلات جهت رسیدگی به شکایت های شهروندی، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ با گروه های مختلف مردمی، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ با گروه های مختلف مردمی
	اجماع سازی	همکاری شهرداری و نهادهای دولتی با بخش خصوصی و نهادهای مردمی، وجود هماهنگی جهت هماهنگی و اداره بهتر شهر بین نهادهای مختلف، تفاهم میان سازمان های مختلف تهیه کننده و اجراکننده طرح های شهری، هماهنگی سازمانهای رسمی خدمات رسان شهر و سازمانهای غیردولتی
	عدالت	توجه به نظر گروه های محروم توسط شهرداری، عدالت در ضوابط منطقه بندی و مقررات شهرسازی، نحوه تخصیص منابع و خدمات به شهروندان، توجه به نظر گروه های محروم توسط

شهرداری		
پاسخگویی قوانین شهری حال حاضر به نیازها، دخالت افراد غیر مسئول و خارج از حوزه شهرداری در تصمیم گیری‌ها، تأثیرگذاری همه افراد و گروه‌های ذینفع، در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری	قانونمندی	
اشتغالزایی، افزایش درآمد، افزایش قیمت کالا-زمین و مسکن شهری، افزایش فعالیت‌های اقتصادی، بهبود سطح رفاه شهروندان، گسترش واردات محصول، افزایش سرمایه‌گذاری‌های خارجی و داخلی	اقتصادی	گردشگری پایدار
کاهش مهاجرت، بهبود کیفیت زندگی، ارتقاء آگاهی و آموزش، حفاظت میراث تاریخی و فرهنگی، افزایش تعلق و مشارکت شهروندان، نفوذفرهنگ بیگانه، افزایش امنیت، گسترش ناهنجاری‌های اجتماعی	اجتماعی	
افزایش زباله و آلودگی و ترافیک، افزایش توجه به محیط زیست و فضای سبزشهری، ازین رفتن گونه‌های گیاهی و جانوری، تغییر کاربری، گسترش فضای سبز شهری، گسترش خدمات زیربنایی	زیست محیطی	

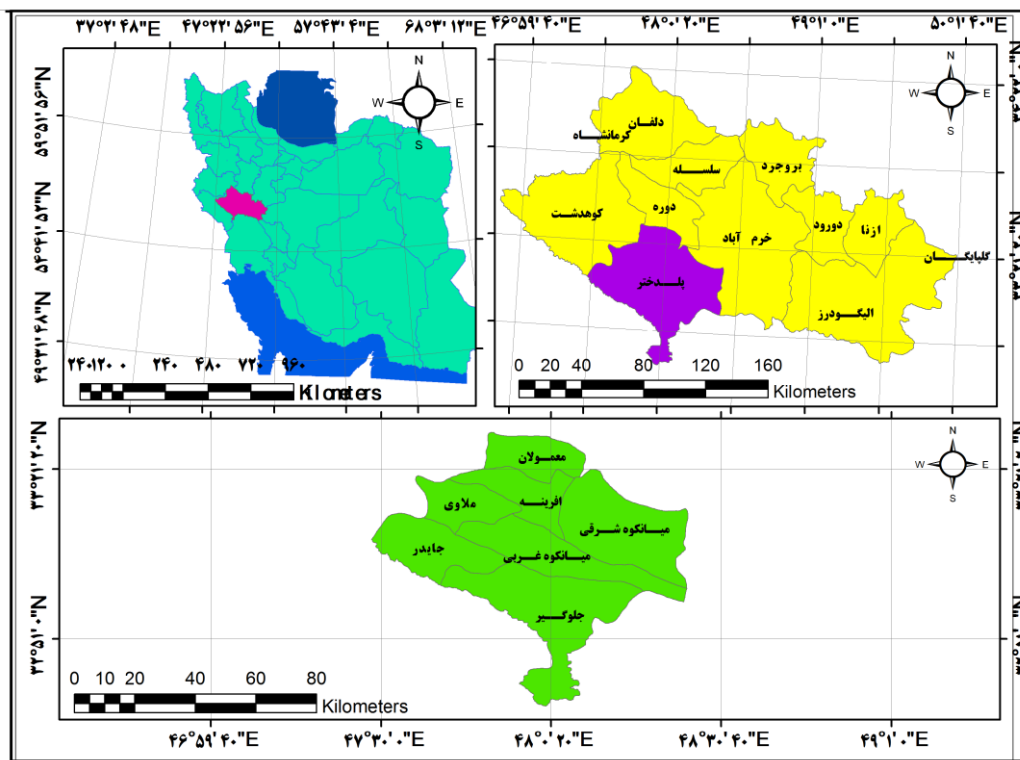
منبع: Rahnama and Asadi, 2014; Jafarifard et al., 2019; Shams and Hashemi-Bistoni, 2019; Hosseini, 2016; Fani et al.,

2014

۱.۲. معرفی محدوده مورد مطالعه

کوه‌های سر به فلک کشیده زاگرس واقع شده‌است. شهرت جهانی این شهرستان به خاطر کشف یکی از بزرگترین گنج‌های تاریخ از غار کلماکره پلدختر است. پلدختر آب و هوای گرمی در تابستان و معتدل و نسبتاً سرد در زمستان دارد. شهرت این شهر به خاطر وجود پل‌های باستانی و اهمیت ارتباطی آن است. شهر پلدختر در ۱۰۰ کیلومتری جنوب باختری خرم‌آباد واقع شده است (Bazarafshan et al, 2017:22).

شهر پلدختر در دامنه کوه مله، از رشته کوه زاگرس واقع شده‌است. شهر پلدختر از نظر جغرافیایی در ۴۷ درجه و ۴۲ دقیقه درازای خاوری و ۳۳ درجه و ۹ دقیقه پهناى شمالی و دارای ارتفاعی بین ۶۵۰ متر تا ۷۱۰ متر از سطح دریا قرار دارد. این شهر در جنوب استان و مرز بین استان‌های لرستان، خوزستان و ایلام قرار دارد (شکل ۱). طبق سرشماری ۱۳۹۵ جمعیت این شهر برابر با ۲۶۳۵۲ نفر برابر با ۷۵۶۳ خانوار بوده است (Iran Statistics Center, 2015). پلدختر یک شهرستان کوهستانی و در میان

شکل ۱. موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه، منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

۳. یافته‌های پژوهش

یافته‌های به دست آمده به دو صورت توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است که در ابتدا به بررسی یافته‌های توصیفی و سپس به بررسی یافته‌های استنباطی پرداخته شده است.

- یافته‌های توصیفی

براساس نتایج به دست آمده از یافته‌های توصیفی ۶۳ درصد از پاسخگویان را مردها تشکیل داده و ۳۷ درصد نیز به زن‌ها اختصاص یافته است. از نظر وضعیت تاهل ۵۶ درصد از

پاسخگویان متاهل و ۴۴ درصد نیز مجرد می‌باشند. از نظر سنی بیشترین فراوانی به گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال با ۳۷ درصد از فراوانی اختصاص یافته است. از نظر اشتغال بیشترین درصد فراوانی به گروه شغلی آزاد با ۳۴ درصد اختصاص دارد. همچنین از نظر میزان درآمد نیز بیشترین فراوانی به گروه درآمدی ۴ تا ۶ میلیون تومان در ماه با ۲۴ درصد اختصاص دارد (جدول ۲).

جدول ۲. بیشترین فراوانی متغیرهای توصیفی

متغیر	گروه	بیشترین درصد
جنسیت	مرد	۶۳
وضعیت تاهل	متاهل	۵۶
سن	۳۱-۴۰ سال	۳۷
شغل	آزاد	۳۴
درآمد	۴-۶ میلیون تومان	۲۴

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

- یافته‌های استنباطی

بررسی وضعیت شاخص‌های حکمروایی خوب شهری

به منظور بررسی وضعیت شاخص‌های حکمروایی خوب شهری در شهر پلدختر از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شده است. در این آزمون عدد ۳ را به عنوان وضعیت مطلوب در نظر گرفته شده است. نتایج به دست آمده نشان داد که سطح معناداری به دست آمده برای همه شاخص‌ها از سطح ۰/۰۵ کوچکتر است که نشان دهنده قابل قبول بودن نتایج آزمون است.

شاخص مشارکت: یکی از جنبه‌های مهم تئوری حکمروایی خوب شهری مشارکت می‌باشد، زیرا اصل این نظریه مبتنی بر حکومت مردمی است، یعنی با مشارکت و همکاری مردم معنا پیدا می‌کند، به عبارت دیگر، حکومتی که توسط دولت اداره می‌شود. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص مشارکت برابر با ۳/۳۵۵ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه

گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص مشارکت در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص اثربخشی و کارآیی: حکمرانی خوب به این معناست که ارگان‌ها و نهادهای تصمیم‌گیرنده همواره نیازهای فوری مردم را در نظر گرفته و از منابع موجود به نحو احسن استفاده کنند. مفهوم کارایی در رابطه با حکمرانی خوب نیز به معنای استفاده پایدار از منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست خواهد بود. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص اثربخشی و کارآیی برابر با ۳/۱۰۶ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص اثربخشی و کارآیی در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص شفافیت: شفافیت به معنای جریان آزاد و سیال اطلاعات در علم ارتباطات است که بر دسترسی آسان همگان به اطلاعات رایگان تاکید دارد. این اطلاعات باید در جامعه

از نظر شهروندان وضعیت شاخص اجماع سازی در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص عدالت: بدیهی است که توزیع عادلانه امکانات و تخصیص بودجه بین مناطق مرکزی و برون شهری یکی از معیارهای عدالت است. یکی دیگر از عوامل وجود عدالت در هر شهری توجه به منافع گروه‌های محروم در همه امور است. وجود اصل تعادل و دسترسی به فرصت‌های برابر در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌های مدیران و مسئولان شهری محقق وجود این شاخص در جامعه مورد مطالعه است. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص عدالت برابر با ۳/۱۱۱ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص عدالت در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص قانونمندی: میزان واقعی بودن قوانین در یک جامعه و اطمینان از اجرای آنها با این شاخص ارزیابی می‌شود. حکمرانی خوب نیازمند یک چارچوب قانونی منصفانه و اجرای دقیق، برابر و بی طرفانه آن است. مشروعیت یعنی وجود قوانین کارآمد، رعایت عادلانه چارچوب‌های قانونی در تصمیم‌گیری و دوری افراد غیرمسئول از تصمیم‌گیری‌ها می‌باشد. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص قانونمندی برابر با ۳/۱۵۸ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص قانونمندی در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است (جدول ۳).

کافی باشد و برای همه قابل درک باشد. این اطلاعات بایست به اندازه کافی در جامعه وجود داشته و قابل فهم برای همگان باشد. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص شفافیت برابر با ۳/۲۰۷ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص شفافیت در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص پاسخگویی: پاسخگویی یکی از ویژگی‌های حکمرانی خوب است به این معنی که همه نهادها اعم از دولتی و خصوصی باید در برابر مردم و همچنین ذینفعان پاسخگو باشند. این معیار دو نکته مکمل هم دارد؛ مسئولان شهری باید نیازها و خواسته‌های شهروندان را درک کنند و به آن پاسخ مناسب بدهند. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص پاسخگویی برابر با ۳/۱۵۶ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر شهروندان وضعیت شاخص پاسخگویی در شهر پلدختر از نظر حکمروایی خوب شهری مطلوب ارزیابی شده است.

شاخص اجماع‌سازی: هماهنگی و همسویی بین برنامه‌ها و تصمیمات نهادهای مختلف جامعه امروزی در مدیریت شهری از اهمیت بالایی برخوردار است. عدم موازی‌کاری و هدر رفتن بودجه‌های کلان بین دستگاهی یکی از دغدغه‌های امروز مقامات عالی رتبه و دولتی است. که بیانگر اهمیت و عملکرد شاخص ساختمان اجماع در مدیریت شهری است. براساس نتایج به دست آمده از آزمون، میانگین شاخص اجماع سازی برابر با ۳/۱۷۸ می‌باشد که با توجه به سطح معناداری و مثبت بودن حد بالا و حد پایین می‌توان چنین نتیجه گرفت که

جدول ۳. بررسی وضعیت شاخص‌های حکمروایی خوب شهری در شهر پلدختر با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای

مطلوبیت عدد مورد آزمون=۳						
شاخص	مقدار t	میانگین	سطح معنی‌داری	اختلاف- میانگین		فاصله اطمینان ۹۵ درصد
				حد بالا	حد پایین	
مشارکت	۷/۶۶۷	۳/۳۵۵	۰/۰۰۰	۰/۳۵۵	۰/۴۶۵	۰/۲۳۳
اثر بخشی و کارآیی	۶/۳۷۶	۳/۱۰۶	۰/۰۰۲	۰/۱۰۶	۰/۲۱۸	۰/۰۳۵
شفافیت	۷/۳۷۶	۳/۲۰۷	۰/۰۰۰	۰/۲۰۷	۰/۳۳۴	۰/۰۹۸
پاسخگویی	۷/۲۲۳	۳/۱۵۶	۰/۰۰۰	۰/۱۵۶	۰/۲۳۴	۰/۱۰۳

۰/۱۲۲	۰/۲۶۷	۰/۱۷۸	۰/۰۰۰	۳/۱۷۸	۶/۱۶۶	اجماع سازی
۰/۰۵۴	۰/۱۸۷	۰/۱۱۱	۰/۰۰۱	۳/۱۱۱	۷/۴۳۷	عدالت
۰/۱۱۹	۰/۲۴۹	۰/۱۵۸	۰/۰۰۰	۳/۱۵۸	۶/۱۸۷	قانونمندی
۰/۱۲۸	۰/۲۶۵	۰/۱۸۱	۰/۰۰۰	۳/۱۸۱	۷/۴۹۸	جمع (حکمروایی خوب شهری)

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

بررسی وضعیت گردشگری پایدار

به منظور بررسی وضعیت گردشگری پایدار در شهر پلدختر از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شده است. در این آزمون عدد ۳ را به عنوان وضعیت مطلوب در نظر گرفته شده است. نتایج به دست آمده برای همه شاخص‌ها از سطح ۰/۰۵ کوچکتر است که نشان دهنده قابل قبول بودن نتایج آزمون است. نتایج آزمون نشان داد که شاخص اقتصادی با میانگین ۳/۲۵۴، شاخص اجتماعی با میانگین ۳/۳۳۲ و شاخص زیست محیطی با میانگین ۳/۲۳۱ با توجه به سطح معناداری به دست آمده و حد بالا و حد پایین در وضعیت مطلوب قرار دارند. بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان چنین بیان نمود که

گردشگری در شهر پلدختر موجب افزایش درآمد شهروندان شده و وضعیت اقتصادی شهروندان بر اثر گردشگری بهبود یافته است و موجب اشتغال افراد بیکار نیز شده است. همچنین گردشگری موجب شده تا مهاجرت کاهش یابد، کیفیت زندگی بهبود یابد، امنیت در شهر افزایش یابد، تعلق و مشارکت شهروندان افزایش یابد، توجه به محیط زیست و فضای سبز شهری افزایش یابد، فضای سبز شهری گسترش یابد و خدمات زیربنایی گسترش پیدا کند (جدول ۴).

جدول ۴. بررسی وضعیت گردشگری پایدار در شهر پلدختر با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای

مطلوبیت عدد مورد آزمون=۳						
شاخص	مقدار t	میانگین	سطح معنی داری	اختلاف - میانگین		فاصله اطمینان ۹۵ درصد
				حد بالا	حد پایین	
اقتصادی	۹/۷۶۸	۳/۲۵۴	۰/۰۰۰	۰/۲۵۴	۰/۳۲۷	۰/۱۶۵
اجتماعی	۱۱/۴۴۸	۳/۳۳۲	۰/۰۰۰	۰/۳۳۲	۰/۴۲۳	۰/۲۷۶
زیست محیطی	۸/۳۲۶	۳/۱۰۶	۰/۰۰۰	۰/۱۰۶	۰/۱۹۸	۰/۰۵۶
جمع (گردشگری پایدار)	۸/۸۷۸	۳/۲۳۱	۰/۰۰۰	۰/۲۳۱	۰/۳۱۸	۰/۱۶۵

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

بررسی اثرات حکمروایی خوب شهری در گردشگری پایدار به منظور بررسی اثرات حکمروایی خوب شهری در گردشگری پایدار از رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. برای این منظور از شاخص‌های حکمروایی خوب شهری به عنوان متغیر مستقل و گردشگری پایدار به عنوان متغیر وابسته انتخاب شده‌اند. همان‌طور که مشاهده می‌شود ضریب همبستگی چندگانه برابر با ۰/۷۶۲ است که میزان همبستگی میان متغیرهای مستقل و متغیر وابسته را نشان می‌دهد. ضریب تعیین نیز برابر با ۰/۷۳۱ است که بیان کننده تبیین واریانس و

تغییرات متغیر وابسته بوسیله متغیرهای مستقل می‌باشد. یکی از نقص‌های ضریب تعیین این است که میزان موفقیت مدل را بیش از اندازه واقعی نشان می‌دهد و متغیرهای مستقل و حجم نمونه را خیلی کم در نظر می‌گیرد و تعداد درجات آزادی را حساب نمی‌کند. به همین خاطر از ضریب تعیین تعدیل شده استفاده می‌شود. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده همان‌طور که مشاهده می‌گردد برابر ۰/۷۱۷ است که بیان کننده این می‌باشد که متغیرهای مستقل ۷۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کنند و مابقی تغییرات که برابر با ۲۸ درصد

است و به مجذور خطا معرف است متاثر متغیرهای خارج از مدل است (جدول ۵).

جدول ۵. تحلیل واریانس بررسی اثرات حکمروایی خوب شهری در گردشگری پایدار

خطای معیار	ضریب تعیین تصحیح شده	ضرب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه
۰/۰۳۳	۰/۷۱۷	۰/۷۳۱	۰/۷۶۲

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

جدول (۸) نتایج بررسی تحلیل واریانس را نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌گردد مجموع تغییرات متغیر وابسته به دو صورت رگرسیون و باقیمانده نشان داده شده است که هرچه میزان باقیمانده کوچکتر باشد بدین معنی است که مدل از قدرت تبیین بالایی در توضیح تغییرات متغیر وابسته برخوردار است و هرچه میزان باقیمانده بزرگتر باشد بدین معنی است که مدل از قدرت تبیین اندکی در توضیح تغییرات متغیر وابسته برخوردار است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود مقدار مجذورات رگرسیون از مقدار باقیمانده بسیار بالاتر است که با توجه به مقدار زیاد F که در سطح خطای ۰/۰۱ معنادار است می‌توان چنین بیان نمود که مدل از قدرت تبیین بالایی در توضیح متغیرهای وابسته برخوردار است (جدول ۶).

جدول ۶. تحلیل واریانس مبتنی بر وجود رابطه خطی اثرات حکمروایی خوب شهری در گردشگری پایدار

مؤلفه	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آمار F	سطح معنادار
اثر رگرسیون	۱۴/۱۰۹	۷	۷/۴۴۳	۱۵۶/۱۴۳	۰/۰۰۰
باقیمانده	۴/۱۰۹	۳۷۱	۰/۰۰۱		
جمع	۱۸/۲۱۸	۳۷۸			

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که سطح معناداری برای تمام متغیرها کمتر از سطح ۰/۰۱ است که این نشان دهنده این است که می‌توان نتایج را به کل جامعه آماری تعمیم داد. مقدار بتای بدست آمده نشان دهنده میزان تاثیر گذاری

هریک از متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته است که هرچه مقدار بیشتر باشد نشان دهنده تاثیر گذاری بیشتر آن متغیر بر متغیر وابسته است. بنابراین با این توصیف نتایج نشان داد که شاخص مشارکت با مقدار ضریب بتای ۰/۳۸۷ بیشترین تاثیر را بر گردشگری پایدار در شهر پلدختر دارد. همچنین شاخص قانونمندی با مقدار ضریب بتای ۰/۳۲۳، شاخص عدالت با مقدار ضریب بتای ۰/۳۰۱، شاخص پاسخگویی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۶۵، شاخص اثربخشی و کارایی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۱۷، شاخص شفافیت با مقدار ضریب بتای ۰/۱۷۶ و شاخص اجماع سازی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۳۴ در رتبه‌های بعدی تاثیر گذارترین شاخص‌ها قرار دارند (جدول ۷).

جدول ۷. ضریب رگرسیون متغیرهای مستقل و متغیر وابسته

متغیرها	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد		T	سطح معناداری
		B	خطای استاندارد		
مقدار ثابت	-	۰/۰۵۵	۰/۳۳۶	۴/۳۲۴	۰/۰۲۸
مشارکت	۰/۳۸۷	۰/۰۲۱	۰/۳۲۱	۹/۸۸۹	۰/۰۰۰
اثربخشی و کارایی	۰/۲۱۷	۰/۰۶۵	۰/۱۸۹	۶/۳۳۴	۰/۰۰۰
شفافیت	۰/۱۷۶	۰/۰۷۶	۰/۱۳۲	۵/۳۸۷	۰/۰۰۰
پاسخگویی	۰/۲۶۵	۰/۰۵۴	۰/۲۱۲	۶/۱۸۷	۰/۰۰۳
اجماع سازی	۰/۱۳۲	۰/۰۷۸	۰/۰۹۸	۵/۴۴۳	۰/۰۰۰
عدالت	۰/۳۰۱	۰/۰۴۷	۰/۲۷۵	۸/۳۲۴	۰/۰۰۰
قانونمندی	۰/۳۲۳	۰/۰۲۳	۰/۲۸۳	۸/۸۷۸	۰/۰۰۰

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

۴. بحث و نتیجه‌گیری

شهرهای امروزی با مشکلات و معضلات فراوانی روبرو می‌باشند که رفع این مشکلات تنها از طریق مدیریت اصولی و تخصصی در قالب حکمروایی خوب شهری امکانپذیر است. بررسی‌های صورت گرفته در این مطالعه نشان داد که حکمروایی خوب شهری در شهر پلدختر در وضعیت مطلوب و مناسبی ارزیابی شده است و شهروندان رضایت نسبی در این زمینه دارند. بنابراین می‌توان انتظار داشت که حکمروایی

تاثیر را داشته است که نشان دهنده این مهم است که زمانی حکمروایی خوب و یا مدیریت شهری موفق خواهد بود که مشارکت شهروندان را در برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به گردشگری شهری به دنبال داشته باشد؛ چرا که شهروندان با شناخت کافی از شهر خویش بیشتر به کم و کاستی‌های موجود آشنایی دارند و در این رابطه می‌توانند تصمیمات دقیق و اصولی اتخاذ کنند و مشورت‌های دقیقی به مسئولین ارائه نمایند. همچنین شاخص قانونمندی، شاخص عدالت، شاخص پاسخگویی، شاخص اثربخشی و کارآیی، شاخص شفافیت و شاخص اجماع سازی نیز در رتبه‌های بعدی تاثیرگذارترین شاخص‌های حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار قرار دارند.

نتایج کلی تحقیق بیانگر این است که تا زمانی که حکمروایی خوب و مطلوب در شهرها برقرار نباشد در هیچ زمینه‌ای و به خصوص گردشگری نمی‌توان به پایداری و ثبات دسترسی پیدا کرد. زیرا حکمروایی خوب زمانی میسر خواهد شد که میزان مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌ها و برنامه‌ها برای همه شهروندان امکانپذیر باشد، توزیع عادلانه امکانات و تخصیص بودجه بین مناطق مرکزی و برون شهری برقرار باشد، یک چارچوب قانونی منصفانه و اجرای دقیق، برابر و بی طرفانه برای همه وجود داشته باشد، مدیریت شهری از هماهنگی و همسویی بین برنامه‌ها و تصمیمات نهادهای مختلف جامعه برخوردار باشد، جریان آزاد و سیال اطلاعات برای دسترسی آسان همگان به اطلاعات رایگان در اختیار شهروندان باشد، ارگان‌ها و نهادهای تصمیم‌گیرنده همواره نیازهای فوری مردم را در نظر گرفته و از منابع موجود به نحو احسن استفاده کنند.

فهرست منابع

Agha Alikhani, M., Bakhsandeh, N. A., and Rahmani, M. (2017). The role of urban management in the sustainable development of urban tourism, case study: Ramsar city, *Journal of Urban Management*, 17(51), 183-197. (in Persian).

خوب راهگشای بسیاری از مشکلات در شهر پلدختر باشد. یکی از موضوعاتی که در ساهای اخیر در شهرها بسیار مورد توجه قرار گرفته است گردشگری شهری و پایداری گردشگری است. مدیران شهری با ارائه امکانات و خدمات مناسب به گردشگران و تبلیغات مناسب در پی آن هستند که با جذب گردشگران داخلی و خارجی از ظرفیت‌های شهرها به خصوص شهرهایی که دارای پتانسیل بالای گردشگری هستند حداکثر استفاده را از این ظرفیت‌ها به نفع شهرهای خویش استفاده نمایند. شهر پلدختر نیز با داشتن ظرفیت‌های بالای گردشگری این قابلیت را دارد که بتواند از گردشگری به نحو احسن استفاده نماید.

نتایج پژوهش در راستای بررسی وضعیت گردشگری پایدار در شهر پلدختر نشان داد که گردشگری موجب شده تا وضعیت اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی مطلوب ارزیابی شود؛ به نحوی که بررسی‌های صورت گرفته حاکی از آن است که شهروندان معتقدند که گردشگری موجب افزایش درآمد شهروندان شده و موجب اشتغال و کاهش بیکاری افراد شده است و درآمد شهروندان را افزایش داده است. همچنین رفاه اجتماعی شهروندان را به دنبال داشته است که موجب شده تا شهروندان بتوانند در فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی بیشتری شرکت نمایند. همچنین امنیت شهروندان را افزایش داده است و حس تعلق مکانی شهروندان را نسبت به شهر خویش افزایش داده است و کیفیت زندگی شهروندان را بهبود بخشیده است. در راستای زیست محیطی نیز گردشگری موجب افزایش و گسترش فضای سبز شهری شده است و زیبایی شهری را به دنبال داشته است.

در بررسی اثرات حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار نتایج پژوهش نشان داد که همه شاخص‌های حکمروایی خوب شهری بر گردشگری پایدار شهر پلدختر تاثیر مثبت و معنادار داشته‌اند و شاخص مشارکت بیشترین

Aktymbayeva, B., Koshkimbayeva, U., Abisheva, Z., Tokbergenova, U., and Tumazhanova, M. (2020). *Tourism Industry Development and Governance: A Comparative Stage Review of Kazakhstan's Experience for The Years of Independence*,

- 1991-2020. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 34(1), 69-76.
<https://doi.org/10.30892/gtg.34110-621>.
- Aminian, N., Seyed Naqvi, M. A., Jahanian, M., and Emami, Se. M. (2016). The evaluation status of desirable governance indicators in the development of urban tourism (case study: Tehran), *Journal of Urban Economics and Management*, 5(2), 127-139. (in Persian).
- Andesta, F., and Roustaei, Sh. (2021). Evaluation of effective factors on the implementation of participatory urban governance in the 2nd zone of Tabriz metropolis, *Journal of Geography and Planning*, 25(76), 43-55. (in Persian).
- Arbabi Sabzevari, A. (2021). An analysis of the position of good urban governance and its role in the studied urban management and planning system (Ahvaz Municipality), *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 5(55), 18-42 (in Persian).
- Bazarafshan, J., Toulabinejad, M., and Toulabinejad, M. (2017). Spatial analysis of resilience differences in urban and rural areas against natural hazards under study: Poldakhtar city, *Journal of Rural Research*, 9(1), 116-135. (in Persian).
- Beirut, A., Ziari, K., and Sultanzadeh, H. (2021). Evaluation and analysis of the status of good urban governance indicators (case study: Ganaveh city), *Danesh Shahrsazi magazine*, 5(2), 79-94. (in Persian).
- Bigpour, Maryam; Vali Shariat Panahi, Majid and Faraji Rad, Abdul Reza. 1400. Evaluation of the role of urban management in the sustainable development of tourism in the metropolis of Tehran, *Journal of new attitudes in human geography*, 13(2), 1-24. (in Persian).
- Brokaj, R. (2021). LOCAL GOVERNMENT'S ROLE IN THE SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT OF A DESTINATION, *European Scientific Journal* 10(.31) , 103-117.
- Egresi, I. O. (2018). Residents' attitudes to tourists visiting their mosques: a case study from Istanbul, Turkey. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 16(1), PP.1- 21.
- Ghasemi, H., Miri, Gh., and Hafez Rezazadeh, M. (2021). Evaluating the impact of good urban governance on the regeneration of worn-out fabric in urban areas (case study: Shahreza), *Journal of Geography and Regional Planning*, 12(1), 639-652. (in Persian).
- Goliath-Ludic, K., and Yekela, S. (2020). Resident's Perception of the Environmental Impact of Tourism: A Case Study of the Bawa Community in Butterworth, South Africa. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 33(4spl), 1527-1531.
<https://doi.org/10.30892/gtg.334spl12-603>.
- Hosseini, Seyedhadi. 2015. Analyzing the indicators of good urban governance with an emphasis on the opinions of citizens and managers of a case study: the city of Torbat Heydarieh, *Journal of Urban Studies*, No. 20, pp. 43-52. (in Persian).
- Jafar Fard, J., Saberi, H., Azani, M., and Khadem Al-Hosseini, A. (2019). Analyzing indicators of good urban governance (case study: Kahnuj city), *Journal of Urban Social Geography*, 7(1), 273-291. (in Persian).
- Kangwa, J. (2017). The legacy of David Livingstone: A contribution to sustainable tourism. *The Expository Times*, 128(5), 209-221.
- Kazemian, Gh., Barari, E., Sharifzadeh, F., and Ghorbanzadeh, V. (2021). A proportional model of good urban governance for the country's metropolises and an integrated analysis of the current situation (case study: Mashhad city), *Journal of Urban Research and Planning*, 12(44), 55-74. (in Persian).
- Long, H., Zhang, Y., and Tu, S. (2019). Rural vitalization in China: A perspective of land consolidation. *Journal of Geographical Sciences*, 29(4), 517-530.
- López-Gay, A., Cocola-Gant, A., and Paolo Russo, A. (2020). Urban tourism and population change: Gentrification in the age of mobilities, *RESEARCH ARTICLE*, PP. 1-17.
<https://doi.org/10.1002/psp.2380>.
- Mahmoudnia, Alireza; Ziari, Yusuf Ali and Sarwar, Rahim. (2021). Explaining the role of good governance on urban resilience (case study: Amirieh neighborhood, district 2, district 11 of Tehran), *Journal of*

- Geographical Studies of Mountainous Regions, 2(3), 141-157. (in Persian).
- Mardiatno, D., Malawani, M.N., and Nisaa, R.M. (2020). The future tsunami risk potential as a consequence of building development in Pangandaran Region, West Java, Indonesia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 46, 1-12, <https://doi.org/10.1016/j.ijdrr.2020.101523>.
- Mohammadi De Cheshme, P. (2021). Investigating the role of sustainable urban development strategies in mountainous regions (case study: Shahrekord), *Journal of Geographical Studies of Mountainous Regions*, 2(3), 107-121. (in Persian).
- Mohammadi, N., Mojtabizadeh Khangahi, H., and Tokalan, A. (2021). Feasibility of implementing new models of urban planning with an emphasis on urban governance (case study: Garmdara city, Alborz province), *Sarzem Geographical Journal*, 18(69), 103-123. (in Persian).
- Mohammadi, N., Mojtabizadeh Khangahi, H., and Tavakolan, A. (2021). An analysis of urban governance based on providing an optimal model (case study of Garmdara city), *Journal of Applied Research in Geographical Sciences*, 21(63), 361-380(in Persian).
- Nguyen, B. (2021). Does Local Environmental Governance Improve Tourism Companies' Performance? Evidence from Vietnam, *Journal of Travel Research*, 61(4), 747-761.
- Panzabekova, A.Z. (2018). Diversification of tourism and economic development of Kazakhstan. *R-Economy*. 4(3), 82-87. <https://doi.org/10.15826/recon.2018.4.3.012>.
- Paulauskienė, L. (2017). The tourism management principles and functions on local level. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 35(1), 99-110
- Permana, R., Rizal, A., and Hasan, Z. (2020). Plastic Consumption in Group of Teens and Young Adults from Pangandaran District, Indonesia: A Glimpse of Environmental Awareness among the Locals Outside Big Cities, *Asian Journal of Advanced Research and Reports*, 12 (2), 1-9. <https://doi.org/10.9734/ajarr/2020/v12i230282>.
- Rahnama, M. R., and Asadi, R. (2013). Determining the status of good urban governance indicators in the city of Mashhad, *Journal of Urban and Regional Studies and Research*, 5(20), 143-162. (in Persian).
- Rizal, A., Apriliani, I.M., and Permana, R. (2021). SUSTAINABLE MANAGEMENT POLICY STRATEGY OF COASTAL TOURISM IN PANGANDARAN DISTRICT, INDONESIA, *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 37(3), 894-904. <https://doi.org/10.30892/gtg.37321-723>.
- Rosalina, P.D., Dupre, K., and Wang, Y. (2021). Rural tourism: A systematic literature review on definitions and challenges, *Journal of Hospitality and Tourism Management* 47 ,134-149
- Sajjadi, J., Razovian, M. T., Heydari, J., and Jamali, H. (2017). The role of urban management in the sustainable development of coastal tourism from the perspective of the host community (case study: Bushehr city), *Urban Research and Planning Journal*, 9(33), 1-16(in Persian).
- Shams, M., and Hashemi Bistoni, M. (2018). Prioritizing indicators of good urban governance from the citizens' point of view in Biston city, *Journal of Geography and Environmental Studies*, 8(29), 81-92. (in Persian).
- Soroshan, Gh., Hindiani, A., Zivyarpardehai, P., and Tawaklan, A. (2022). Investigating the effect of urban governance on the resilience of cities (case study: Tehran), *Journal of Applied Research in Geographical Sciences*, 22(67), 413-437. (in Persian).
- Streimikiene, D., Svagzdiene, B., Jasinskas, E., and Simanavicius, A. (2020). Sustainable tourism development and competitiveness: The systematic literature review, *Sustainable Development* .29(1), 259-271.
- Fani, Z., Alizadeh Touli, M., and Zahmatkesh, Z. (2013), the effects of tourism on sustainable urban development from the point of view of residents (study: Qeshm Island), *Journal of Tourism Management Studies*, 9(28), 39-72. (in Persian).
- Trip, D.T., Fagadar, C.F., Badulescu, D., and Badulescu, A. (2021). Entrepreneurship and Tourism Through the Lens of Sustainability.

Charting the Knowledge Base Through Bibliometric Analysis. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 34(1), 140–146. <https://doi.org/10.30892/gtg.34118-629>.

Yang, J., Yang, R., Chen, M.H., Su, Ch. H., Zhi, Y., and Xi, J. (2021). Effects of rural revitalization on rural tourism, *Journal of Hospitality and Tourism Management* 47 ,.35–45.